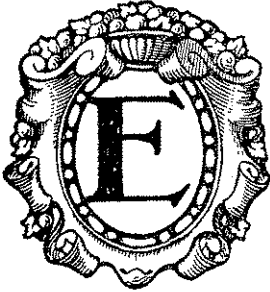

HABER - CLAUDE

N els últims dies de l'any que acaba de transcórrer, els periòdics ens han assabentat de que el francès Claude ha obtingut, perfeccionant el procediment del savi alemany Haber per a la síntesi de l'amoniac, un rendiment molt major del aconseguit fins ara, lo que permet creure que l'amoniac sintètic contribuirà a la solució del gran problema de la fixació del nitrògen atmosfèric, aconteixement de cabdal importància per a l'esdevenidor de l'agricultura.

En aquesta ocasió ha sigut un francès qui perfeccionant un invent alemany ha facilitat la seva industrialització. Fem observar aquest fet perquè els homes de ciència alemanys han sigut acusats, injustament, de prestar més atenció al profit industrial que a la ciència pura; vella acusació que, amb tot, gens deshonora, puix de la germandat del laboratori i la fàbrica en naixen els més grans beneficis per a l'Humanitat.

El primer any de pau relativa que el món ha disfrutat després de la gran guerra, ens porta associats els noms de dos savis pertencients a dues nacions enemigues. Amb joia rebem aquesta nova, després del trist espectacle que donàren els savis de les nacions beligerants rompent llurs cordials relacions, negant-se a continuar la

col·laboració entre ells establerta, per a la resolució d'inquietants qüestions que interessaven a tots els homes, declarant-se també la guerra com si la ciència pogués ésser alemana, o francesa, o anglesa. La ciència, sense més denominació, farà el miracle de que poc a poc s'oblidin els errors passats i tornin a unir-se en un esforç comú tots els investigadors del món. (1) Aquí hem de retre tribut d'admiració a n'els astrònoms que, més serens, posant ses mirades en el firmament, prenent, sens dupte, exemple de l'harmonia i equilibri imperturbable de l'Univers, sabèren sostreures a les baixes passions i durant els llargs dies de dolor seguïren llur noble col·laboració.

Es en va que entre els homes s'alcin muralles d'odi. Es en va que els savis es neguin a tota cordial comunicació. Els uns no poden prescindir dels altres. Tots els pobles senten les mateixes necessitats, tenen els mateixos defectes, pateixen les mateixes malalties i l'obra de extirpar la dolor de sobre la terra, de fer més serena, més equilibrada, més agradable la vida, no hi ha cap raça, cap poble, cap classe, que pugui enorgullir-se de poguer-la portar a terme ella tota sola. L'esforç de tots no és prou per a descobrir les nombroses lleis de la Naturalesa. Ignorem més de lo que coneixem. Naveguem sempre entre boires i la perícia de tots no és suficient per a lliurar-nos dels esculls que entorpeixen la marxa progressiva de la civilització i ni

(1) Als anglesos correspon l'honor de la iniciativa en aquesta obra de reconciliació.

sisquera es prou per a que arribem a saber on anem.

L'esforç de tots es necessari. Les idees llençades des de Berlin, Paris, etz. són ones de saber que rebudes a Tokio, Londres... posen en activitat altres cervells privilegiats els quals, transformant-les, ampliant-les, aclarint-les, les converteixen en quelcom pràctic d'immediata utilitat o donen lloc a noves idees, noves esperances, que algun dia poden ésser bella realitat.

Quantes vegades veiem associats en una mateixa obra noms de diverses nacionalitats. Maxwell-Hertz-Branly-Marconi! a tots ells correspon una part de la glòria de l'invenció de la telegrafia sens fils. Bering-Roux! noms adorats pels milers de pares que han salvat els seuse fillets del terrible flagell de la difteria. Haber-Claudel La llista seria interminable.

L'originalíssim novel·lista anglès H. G. Wells, ens conta de sa rescent visita a Rússia, que en preguntar als savis russos què desitjaven, li contestàren que més que la manca d'aliments i de vestits lamentaven la manca de revistes i obres científiques. Desitjaven els savis russos que la lletra freda i inexpressiva d'impremta omplís el buit que en llurs cervells, ja que no podia omplir el de llurs cors, havia deixat la manca de les lletres íntimes, cordials, escrites en els laboratoris sobre les taules de treball. Era el pa espiritual el que demanaven; era l'expressió més noble de l'altruisme.

Esperem confiadament que l'any que hem començat serà més fecond en l'acompliment de noms d'eminentes investigadors. Esperem-ho i desitjem-ho de cor que tots hi guanyarém.

JOSEP CAIXES GILABERT.

EPIGRAMES

(DEL LLATÍ)

DAVANT D'UNS EPITAFIS

«Aquí jau un pagés».
«En eixa tomba dorm un navegant».
¡Per a anà a l'altra vida
igual s'hi va per terra com per mar.

UN CONSELL

Si vols guardar bé un secret
fes que mai surti de tú;
o, en tot cas, confiel sols
a un embustero, o a un mut.

Aquest no anirà a explicar-lo,
ja 'n pots estar ben segur;
i si l'embustero 'l conta...
¿penses que 'l creurà ningú?

UNA GALANTERÍA

Diuen, nineta hermosa,
que 't tenyeixes la negra cabellera;
més jo dic que és mentida:
quan tú la vas comprar... ja era ben negra.

EPITAFI

«Aquí reposen els restes
d'un miserable usurer,
que abraçat amb l'or moria
vesadt llàgrimes de fèl.

—¿Plorava perquè deixava
la ditxa, el món, els diners?
—¡No!... ¡Pels gastos del sepulcre
que haurien de fer per ell!».

JOSEP CIURANA MAJÓ.